

A
B
C
D
E

Renhållningsförvaltning

BEHANDLING OCH ÅTERVINNING

Handläggare: Nils Lundkvist
Tfn: 08-508 465 60

Renhållningsnämnden

**Yttrande över remiss om förslag till förordning om
producentansvar på elektriska och elektroniska produkter**

Förslag till beslut

1. Som svar på remissen överlämna och åberopa förvaltningens tjänsteutlåtande.

Johan Castwall
Direktör

Nils Lundkvist
Avdelningschef

Sammanfattning

Införandet av EU-direktivet om producentansvar för elektriska och elektroniska produkter i svensk lagstiftning medför att förändringar i befintliga förordningar måste göras. Renhållningsnämnden har fått "Förslag till förordning för elektriska och elektroniska produkter" på remiss för yttrande. Nämnden lämnar genom detta yttrande kommentarer på huvudsakligen punkter som berör ansvar, insamling och hantering av avfallet samt inverkan på avfallshanteringen i Stockholm Stad.

Producentansvarsförordningen för elektriska och elektroniska produkter ger producenterna skyldigheten att tillhandahålla system för insamling, återvinning och omhändertagande av avfallet. Produkterna skall kunna återanvändas eller återvinnas och målen är återvinningsmål och inte får betraktas som insamlingsmål. Om målen betraktas som insamlingsmål kommer inte producenterna behöva ta sitt fulla ansvar utan staden får ta en del av det fysiska och ekonomiska ansvaret.

Positivt i den nya förordningstexten är att ansvaret för kylmöbler överförs till producenterna.

Om glödlampor och belysningsarmaturer från hushållen hamnar på stadens ansvar innebär det en extra kostnad för hanteringen. Både glödlampor och belysningsarmaturer bör inte undantas från producentansvaret då detta inte gynnar en rationell, kostnadseffektiv och miljömässigt bra insamling och hantering.

I förordningen bör tas in bestämmelser för t.ex. strålkällor i brandvarnare samt batterier.

En situation där elektriska och elektroniska produkter som inte lämnas i producenternas insamlingsystem övergår till staden, innebär att producenterna inte har ett fullt ansvar vilket skulle innebära att staden kan drabbas av tekniska störningar i sitt avfallssystem och stora kostnader för detta avfall. Dessutom kan konsumenten få betala insamling och återvinningen flera gånger, dels via inköp av produkten och dels via stadens avfallsavgift. Situationen kan undvikas genom att producenterna får det finansiella ansvaret också för det elektriska och elektroniska produkter som samlas in via stadens avfallssystem.

Viktigt är att de lösningar som producenterna väljer ger konsumenterna tillgång till ett heltäckande insamlingsystem som är lättillgängligt, ger god service och är helt finansierat av producenterna.

Krav på producenten att säkerställa att producentens ansvar kan fullföljas är väsentlig för att systemets trovärdighet. Det är också viktigt att det inte bara omfattar finansiering av återvinning och omhändertagande utan också omfattar insamlingsansvaret.

ABCDE

SID 3 (16)

DNR 22-0286/04

Det är ur avfallslämnarens synpunkt naturligtvis önskvärt att få information om olika typer av avfall samlat från en avsändare, staden, men i ett fullt producentansvar måste informationsinsatser finansieras av producenterna.

Syfte att uppnå en samordning mellan kommunens renhållningsskyldighet och producenternas ansvar är viktigt. Samråd har fördelar, men blir tandlöst när parterna inte kan komma till en gemensam syn.

Sammanfattningsvis anser förvaltningen att förslaget har allvarliga brister eftersom producenternas fulla fysiska och ekonomiska ansvar inte tydliggjorts i tillräcklig utsträckning. Det måste klargöras att producenternas ansvar gäller hela vägen ut, d.v.s. att producenterna måste finansiera både insamling och återvinning av alla produkter.

Det faktum att brunvarubranschen lämnade samarbetet har på några få månader kostat bara Stockholms stad fler miljoner kronor. Om det nya regelverket medger att producenter kan övervältra kostnader på staden genom att utveckla egna billigare system tvingas kommunen stänga nuvarande mottagningsplatser. Kostnaden för de informationsinsatser som krävs för att hänvisa till ansvariga producenter kan bli hög men långt ifrån så kostsam som ett otydligt system där kommunerna belastas med nya kostnader.

På följdjusteringar i andra förordningstexter vill förvaltningen lämna följande kommentarer:

Förändringarna i avfallsförordningen på grund av en ny förordning för elektriska och elektroniska produkter bör genomföras som anges ovan men att definitionen av elektriska och elektroniska produkter i avfallsförordningen från den skiljer sig från definition som föreslås i förordningen om producentansvar för elektriska och elektroniska produkter är mycket olyckligt. Med olika definitioner kan det uppstå tveksamheter och godtycke i bedömningar.

Ärendets beredning

Direktiv 2002/96/EG om avfall som utgörs av eller innehåller elektriska eller elektroniska produkter (WEEE-direktivet) och direktiv 2002/95/EG om begränsning av användningen av vissa farliga ämnen i elektriska och elektroniska produkter (RoHS-direktivet) antogs av Europaparlamentet och rådet den 27 januari 2003. De nationella författningar som är nödvändiga för att genomföra direktiven måste träda i kraft senast den 13 augusti 2004. Förslagen i den nya förordningen remissbehandlas under våren och sommaren 2004 och har överlämnats bl.a. till Stockholms Stad för yttrande. Renhållningsnämnden lämnar genom detta yttrande sina kommentarer på förslaget och då med inriktningen på stadens avfallshantering.

ABCDE

SID 4 (16)

DNR 22-0286/04

Bakgrund

Införandet av EU-direktivet om producentansvar för elektriska och elektroniska produkter i svensk lagstiftning medför att förändringar i befintliga förordningar måste göras.

I det remitterade förslaget behandlas författningsändringar som krävs för genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv om avfall som utgörs av eller innehåller elektriska eller elektroniska produkter, det s.k. WEEE-direktivet. I förslaget behandlas även de författningsändringar som krävs för genomförandet av Europa-parlamentets och rådets direktiv om begränsning av användningen av vissa farliga ämnen i elektriska och elektroniska produkter (RoHS-direktivet).

WEEE-direktivet föreslås genomföras i huvudsak med en ny förordning om producentansvar för elektriska och elektroniska produkter, som ersätter den nu gällande förordningen (2000:208) om producentansvar för elektriska och elektroniska produkter. Därutöver föreslås vissa ändringar i avfallsförordningen (2001:1063), förordningen (1997:645) om batterier och förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Ändringarna syftar till att ålägga producenter ett ansvar att märka och registrera produkter som släpps ut på marknaden. Producenterna föreslås även ansvara för omhändertagandet av sådana produkter som de sålt i Sverige eller genom distanskommunikation till ett annat land i Europeiska unionen.

RoHS-direktivet föreslås genomföras med ändringar i förordningen (1998:944) om förbud m.m. i vissa fall i samband med hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter. Ändringarna innebär förbud att släppa ut produkter på marknaden som innehåller vissa ämnen.

Förvaltningens synpunkter

Förslag till förordning om producentansvar för elektriska och elektroniska produkter

Syftet med denna förordning är att elektriska och elektroniska produkter skall utformas och framställas på ett sådant sätt att uppkomsten av avfall förebyggs och, i fråga om det avfall som ändå uppkommer, att producenter skall tillhandahålla system för insamling av avfallet, att produkterna kan återanvändas eller återvinnas och att de mål som anges i förordning uppnås.

Viktiga delar ur Stockholms Stads avfallsperspektiv som förordningen berör är

- På vilka elektriska och elektroniska produkter den skall tillämpas på, hur, när och till vem produkter skall registreras och märkas.
- Producentens skyldighet att ta hand om bl.a. kylmöbler.

ABCDE

SID 5 (16)

DNR 22-0286/04

- Producentens skyldighet att säkerställa att producentansvaret fullgörs.
- Producentens skyldighet att lämna uppgifter och informera om produkters innehåll och omhändertagande.
- Producentens och Kommunens ansvar att informera.
- Producentens skyldighet att samråda med kommunen.
- I förordningen regleras också rapportering, samarbete och tillsyn. Detta gäller på nationell nivå.

Syfte med förordningen

Den nya förordningen inleds med en bestämmelse som anger att förordningen syftar till att elektriska och elektroniska produkter skall utformas och framställas på ett sådant sätt att uppkomsten av avfall förebyggs. Syftet är också att, i fråga om det avfall som ändå uppkommer, att producenter skall tillhandahålla insamlingssystem för avfallet, att produkterna kan återanvändas eller återvinnas och att vissa återvinningsmål skall uppnås.

Förvaltningens kommentar

Viktig är att producentansvarsförordningen för elektriska och elektroniska produkter ger producenterna skyldigheten att tillhandahålla system för insamling, återvinning och omhändertagande av avfallet. Produkterna skall kunna återanvändas eller återvinnas och målen är de återvinningsmål som skall uppnås Sverige senast den 31 december 2006 och förvaltningen vill framhålla att dessa mål inte får betraktas som insamlingsmål. Om målen betraktas som insamlingsmål kommer inte producenterna behöva ta sitt fulla ansvar med ett komplett insamlingssystem och staden får ta en del av det fysiska och ett stort ekonomiska ansvaret. Detta skulle också innebära att konsumenten för en del av avfallet troligen får betala insamling och återvinning dubbelt, alltså både via producenternas försäljningspris och via stadens renhållningsavgift.

Produkterna

Förordningen skall tillämpas i fråga om sådana elektriska och elektroniska produkter som anges i en särskild bilaga till förordningen. Bilagan motsvarar bilaga I A till WEEE-direktivet. Den innehåller också de produktexempel som räknas upp i bilaga I B till direktivet. Av bilagan framgår att vissa produkter eller produkttyper undantas från tillämpningen trots att de ingår i de uppräknade produktgrupperna. Undantag gäller också för produkter som ingår som en del av en produkt som inte omfattas av förordningens tillämpning. Undantag

ABCDE

SID 6 (16)

DNR 22-0286/04

gäller vidare för produkter avsedda för specifika militära ändamål eller liknande.

Vad som menas med elektriska och elektroniska produkter definieras. När en sådan produkt uppkommer som avfall skall de komponenter m.m. som då finns i produkten anses utgöra en del av produkten.

Förordningen skall tillämpas sekundärt i förhållande till bestämmelser som meddelats med stöd av strålskyddslagen (1998:220) och bestämmelser i förordningen (1997:645) om batterier eller som meddelats med stöd av den förordningen.

Förvaltningens kommentar

I den nya förordningstexten överförs ansvaret för kylmöbler till producenterna och detta kommer att vara en avlastning kostnadsmässigt för stadens avfallshantering under förutsättning att producenterna tar sitt fulla ansvar för såväl insamling som återvinning och omhändertagande.

Glödlampor från hushållen kommer att kunna hamna på stadens ansvar och innebär då en extra kostnad för hanteringen. Med hänvisning till att hushållsavfallet används i staden för fjärrvärmeproduktion bör inte glödlamporna hamna i soppåsen utan kan kräva ett separat insamlingssystem. På motsvarande sätt kan belysningsarmaturer från hushåll som undantas från producentansvaret medföra en extra kostnad för staden. Både glödlampor och belysningsarmaturer bör inte undantas från producentansvaret då detta inte gynnar en rationell, kostnadseffektiv och miljömässigt bra insamling och hantering.

I förordningen om producentansvar för elektriska och elektroniska produkter bör tas in bestämmelser för t.ex. strålkällor i brandvarnare och batterier som klargör förhållandet mellan strålskyddslagen och förordningen om batterier gentemot producentansvarsförordningen och att dessa produkter i huvudsak skall omfattas av producentansvaret.

Producenterna och att släppa ut på marknaden

I förordningen skall med producent avses den som tillverkar och under eget varumärke säljer elektriska och elektroniska produkter. Som producent anses också den som under eget varumärke säljer elektriska och elektroniska produkter som någon annan har tillverkat, såvitt tillverkaren själv inte kan identifieras som producent. Som producent anses vidare den som yrkesmässigt för in elektriska och elektroniska produkter till Sverige eller för ut sådana produkter till ett annat land i Europeiska unionen. Som producent anses inte den som endast tillhandahåller finansieringen enligt en överenskommelse om lån, leasing, hyrning eller avbetalningsköp.

ABCDE

SID 7 (16)

DNR 22-0286/04

Förvaltningens kommentar

Förordningen klargör att producenten är den som under eget varumärke tillverkar eller yrkesmässigt för i till Sverige elektriska och elektroniska produkter. Klargörandet är viktigt så att producenterna inte i framtiden kan glida undan sitt fulla ansvar, genom undantagen i förordningen, utan att ansvaret alltid kan återföras till producenten enligt förordningens beskrivning.

Registrering av produkter

En producent som säljer elektriska och elektroniska produkter skall till Naturvårdsverket lämna uppgifter om produkterna. Uppgifterna skall vara specificerade på det sätt som behövs för att kunna knyta ihop produkterna med ansvarig producent, beräkna marknadsandelar och kontrollera att producentansvaret tas på ett tillfredsställande sätt. Naturvårdsverket skall sammanställa uppgifterna i ett register. Naturvårdsverket skall ansvara för beräkningen av producenternas andelar av de hushållsprodukter som säljs i Sverige eller i ett annat land i Europeiska unionen eller på distans till ett sådant land.

Förvaltningens kommentar

Registreringen av produkterna som producenten blir skyldig att göra kommer att medföra att allt elektriskt och elektroniskt avfall, även historiskt avfall, kan hanteras och troligen finansieras både vad gäller insamling och återvinning. Detta i huvudsak beroende på att det blir svårare för en producent att komma undan sitt ansvar, dvs. färre "freeriders".

Troligen kommer systemet emellertid ge en omfattande administration som kan bli svår att sköta och underhålla, framförallt om registren skall gå ner på en nivå med serienummer eller liknande. Att utbyta information inom unionen över produkter som säljs på distans kan också innebära omfattande administration och ett ganska långsamt system för att fördela kostnaderna inom producentansvaret både vad gäller insamling och återvinning.

Märkning av produkter

Producenterna skall se till att de elektriska och elektroniska produkterna är märkta med en symbol (överkorsad soptunna), uppgift som visar att produkterna släppts ut på marknaden den 13 augusti 2005 eller senare samt uppgifter som gör det möjligt att koppla ihop producenterna med information om hur producentansvaret för produkterna kan avkrävas.

ABCDE

SID 8 (16)

DNR 22-0286/04

Förvaltningens kommentar

Att producenterna skall märka produkterna med symbolen med den överkryssade soptunna och att produkterna är märkta tydligt så att producenten kan identifieras kommer att underlätta möjligheterna till uppföljningen av producentansvaret även inom staden.

Omhändertagande av produkterna

En producent skall utan ersättning ta hand om elektriska och elektroniska produkter som uppkommer som avfall om producenten den 13 augusti 2005 eller senare sålt produkterna. En producent skall utan ersättning ta hand om en sådan stor andel av produkter som har släppts ut på marknaden före den 13 augusti 2005, som uppkommer som hushållsavfall och som motsvarar producentens marknadsandel av motsvarande nya hushållsprodukter. En producent skall även utan ersättning ta hand om andra produkter som har släppts ut på marknaden före den 13 augusti 2005 och som uppkommer som avfall om de lämnas till producenten i samband med att producenten säljer motsvarande mängd nya produkter. En producent får träffa överenskommelser om ersättning för omhändertagande för avfall som uppkommer hos andra än hushåll. En producent skall också se till att det finns ett lämpligt insamlingssystem för produkterna.

Förvaltningens kommentar

Utformningen av bestämmelserna såsom framkommit i diskussioner med branschorganisationer och industrin att lämnar utrymme åt producenterna att organisera omhändertagandet på det sätt de anser är mest ekonomiskt och praktiskt effektivt. Detta innebär inga komplikationer för stadens avfallshantering så länge ansvaret är fullt ut producenternas och finansieras fullt ut av dessa.

Förvaltningen anser att en situation där elektriska och elektroniska produkter som inte lämnas i producenternas insamlingssystem övergår till staden, innebär att producenterna inte har ett fullt ansvar och skulle innebära att staden kan drabbas av tekniska störningar i sitt avfallssystem och stora kostnader för detta avfall. Detta skulle också innebära svårigheter att hitta långsiktiga och stabila former för samarbete och samråd mellan staden och producenterna, då producenterna genom att inte skapa ett tillräckligt insamlingssystem ensidigt kan överföra sitt ansvar på staden. Dessutom innebär denna situation att konsumenten kan få betala insamling och återvinningen flera gånger, dels via inköp av produkten och dels via stadens avfallsavgift.

Situationen kan undvikas, när alla produkter är registrerade och verifierade, genom att producenterna får det finansiella ansvaret också för

ABCDE

SID 9 (16)

DNR 22-0286/04

det elektriska och elektroniska produkter som samlas in via stadens avfallssystem.

Förvaltningen anser det viktigt att de lösningar som producenterna väljer måste innebära att konsumenterna får tillgång till ett heltäckande insamlingssystem som är lättillgängliga och ger en god service samt är helt finansierat av producenterna.

Återförsäljares ansvar att ta emot produkter

Den nya förordningen om producentansvar bör endast fastställa de ramar som krävs för ett genomförande av direktivet. De bestämmelser som föreslås i 11-15 §§ om producenternas ansvar för omhändertagande av elektriska och elektroniska produkter kan anses omfatta ett heltäckande ansvar att samla in och omhänderta produkterna. Bestämmelserna fastställer de ramar som krävs för genomförandet av direktivet. Någon bestämmelse om distributörens (återförsäljares) ansvar att ta emot elektriska och elektroniska produkter behövs inte i den nya förordningen.

Förvaltningens kommentar

Förvaltningen har ingen avvikande uppfattning så länge som producenten har och tar ett fullt fysiskt och ekonomiskt ansvar utan undantag, samt att ansvaret kan återföras till producenten utifrån den definition av vem som är producent som beskrivs i förordningen.

Behandling av produkter som samlats in

En producent skall se till att elektriska och elektroniska produkter som samlats in eller som lämnats till producenten transporteras bort, förbehandlas, återanvänds, materialåtervinns eller hanteras på ett annat sätt som är godtagbart från miljösynpunkt. Det krav på förbehandling av produkter som finns i avfallsförordningen (2001:1063) föreslås gälla även innan återvinning eller bortskaffande sker. Naturvårdsverket bemyndigas att meddela föreskrifter om krav på selektiv behandling av produkterna.

Förvaltningens kommentar

Så länge som producenten tar ett fullt ansvar och tillhandahåller ett godtagbart insamlingssystem så är detta ur stadens synpunkt godtagbart.

Krav på behandlingsanläggningar

Bestämmelsen i artikel 6.2 i direktivet innebär att förbehandlande verksamheter måste tillståndsprövas. Anmälningsskyldighet gäller idag för förbehandlande verksamheter enligt förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. En revidering av förordningen har förslagits av Naturvårdsverket. Miljödepartementet avser att se över

ABCDE

SID 10 (16)

DNR 22-0286/04

förordningen och kommer i samband med detta att utreda och föreslå eventuella ändringar som föranleds av direktivet.

Förvaltningens kommentar

Förvaltningen har ingen avvikande uppfattning så länge som producenten har och tar ett fullt fysiskt och ekonomiskt ansvar utan undantag.

Säkerställande av att producentansvaret fullgörs

En producent som säljer hushållsprodukter i Sverige eller på distans till ett annat land i Europeiska unionen skall på ett lämpligt sätt säkerställa att omhändertagande av produkterna kommer att ske när de uppkommer som avfall. Säkerställandet kan bestå i en återvinningsförsäkring, ett lämpligt system för finansiering av omhändertagandet av elektriska och elektroniska produkter, spärrat konto eller betalning till statlig eller privat fond för detta ändamål. Ett säkerställande skall anses lämpligt om producenten kan visa att det är sannolikt att skyldigheterna kommer att fullgöras eller att den som fullgör producentens skyldigheter kan få tillgång till ersättning för kostnaderna.

Förvaltningens kommentar

Krav på producenten att säkerställa att producentens ansvar kan fullföljas är väsentlig för att systemet skall ha en trovärdighet. Det är också viktigt att säkerställandet av producentens ansvar inte bara omfattar finansiering av återvinning och omhändertagande utan också omfattar insamlingsansvaret. Omfattas inte insamlingen av kravet på säkerställande av fullföljande från producenten kommer insamlingskostnaderna att slutligt hamna på stadens avfallsavgift utan någon finansiering från producenten, dvs. att konsumenten betalar flera gånger för hanteringen av elektriska och elektroniska produkter.

Upplysningar om innehållet i elektriska och elektroniska produkter

En producent skall lämna de upplysningar om innehållet i elektriska och elektroniska produkter som från miljö- och hälsosynpunkt behövs för att underlätta underhåll, uppgradering, reparation, återanvändning, förbehandling, materialåtervinning, energiåtervinning. Producenten skall se till att upplysningarna senast ett år efter försäljningen hålls tillgängliga för dem som yrkesmässigt hanterar avfall som utgörs av elektriska och elektroniska produkter eller för andra som kan antas vilja återanvända sådana produkter. Ett undantag från informationskravet skall dock gälla i de fall det vore oskäligt att kräva att en viss upplysning lämnas av en producent.

ABCDE

SID 11 (16)

DNR 22-0286/04

Förvaltningens kommentar

Förvaltningen anser att skyldigheten för producenterna att lämna upplysningar om sina produkter långsiktigt underlättar både för insamling, återvinning, omhändertagande, uppföljning och tillsyn. Det enda frågetecknet är hur och vem som skall tolka begreppet ”oskäligt” i förslaget till förordning.

Uppgifter om omhändertagande

En producent skall se till att det finns uppgifter tillgängliga om hur mycket av de insamlade elektriska och elektroniska produkterna som återanvänts med eller utan förbehandling, förbehandlats, materialåtervunnits, energiåtervunnits, bortskaffats på annat sätt eller förts ut för hantering i annat land. Uppgifterna skall lämnas till Naturvårdsverket på det sätt och i den omfattning som verket bestämmer.

Förvaltningens kommentar

Förvaltningen anser att skyldigheten för producenterna att lämna upplysningar om sina produkter långsiktigt underlättar både för insamling, återvinning, omhändertagande, uppföljning och tillsyn.

Information om produkter till hushåll och andra

När en kommun informerar hushållen om avfallshanteringen inom kommunen skall informationen i fråga om elektriska och elektroniska produkter innehålla upplysningar om märkning, sortering och insamling av sådana produkter samt om de potentiella effekterna på människors hälsa och miljö till följd av förekomsten av farliga ämnen i produkterna. Informationen skall också innehålla upplysningar om det återvinningsresultat som sorteringen gett upphov till. En producent skall se till att andra än hushåll får information om syftet med att elektriskt och elektroniskt avfall hanteras skilt från annat avfall och hur avfallet kan lämnas till producenten eller ett insamlingssystem.

Förvaltningens kommentar

Det är ur avfallslämnarens synpunkt naturligtvis önskvärt att få information om olika typer av avfall samlat från en avsändare, staden. Om det är ett fullt producentansvar för elektriska och elektroniska produkter är det otvivelaktigt så att innehållet i informationen, som anges ovan, kommer huvudsakligen från producenternas produktinformation och bör också finansieras av producenterna. Information om det insamlings- och återvinningsystem som producenterna skall tillhandahålla måste också i ett fullt producentansvar finansieras av producenterna men, kan naturligtvis ingå i staden informationsmaterial om avfallshanteringen.

ABCDE

SID 12 (16)

DNR 22-0286/04

Om staden får ansvaret för att informera och finansiera detta via avfallsavgiften kan det medföra att producenterna inte gör någon aktiv informationsinsats mot konsumenterna och inte behöver synas som ansvarig för insamling, återvinning och omhändertagande av sina produkter.

Samrådsförfarande

En producent som tillhandahåller ett insamlingssystem skall samråda med berörd kommun. Samrådet syftar till att samordna producentens ansvar med kommunens renhållningsskyldighet. Producenten skall som en del av samrådet lämna vissa uppgifter till kommunen. Samrådet skall anses vara fullgjort om producenten lämnat redogörelse och uppgifter till kommunen, samt gett kommunen tillfälle att överlägga med producenten om de förändringar eller samordning som kommunen anser behövs. Samråd skall också ske på begäran av kommunen.

Förvaltningens kommentar

Syfte att uppnå en samordning mellan kommunens renhållningsskyldighet och producenternas ansvar att tillhandahålla ett insamlingssystem för elektriska och elektroniska produkter genom samråd är viktigt.

Samrådsförfarandet kan emellertid i praktiken innebära att parterna redogör för sina ståndpunkter, lyssnar på samrådsparten, men beaktar inte samrådspartens ståndpunkt. Systemet har fördelar, men blir tandlöst när parterna inte kan komma till en gemensam syn.

Rapportering, samarbete och tillsyn

Naturvårdsverket skall ansvara för den rapportering som föreskrivs i direktivet. Naturvårdsverket skall vidare organisera det samarbete för utbyte av information med andra länder i Europeiska unionen som följer av producentansvaret. Kommunerna bör fortsätta att utöva den operativa tillsynen över fullgörandet av producentansvaret. Naturvårdsverket bör utöva tillsyn över det register över elektriska och elektroniska produkter som föreslås.

Förvaltningens kommentar

Förvaltningen kan bara konstatera att de register som kommer att finnas hos och den rapportering som kommer att göras av Naturvårdsverket kan lätt bli inaktuell på grund av sin omfattningen och angivna rapporttider.

När det gäller tillsyn kommer det till också en lokal tillsyn i staden som förvaltningen hänvisar till Miljöförvaltningens kommentarer kring.

ABCDE

SID 13 (16)

DNR 22-0286/04

Sanktionsbestämmelser

Överträdelser av de föreslagna bestämmelserna i 11-13, 15-18, 21 och 22 §§ bör sanktioneras med böter. Vissa andra bestämmelser kan med fördel sanktioneras med miljöskaktionsavgifter enligt förordningen (1998:950) om miljöskaktionsavgifter. Den som har överträtt ett vitesföreläggande eller ett vitesförbud enligt 26 kap. miljöbalken skall inte dömas till ansvar enligt förordningen för gärningar som omfattas av föreläggandet eller förbudet.

Förvaltningens kommentar

Förvaltningen har inga kommentarer anseende sanktionsbestämmelser.

Övrigt

Direktivets definition av ”förebyggande åtgärder” behövs inte genomföras i den föreslagna förordningen. De föreslagna bestämmelserna i 8-24 och 28 §§ föreslås tillämpas från och med den 13 augusti 2005.

Förvaltningens kommentar

Förvaltningen har inga kommentarer

Införande av en ny förordning för elektriska och elektroniska produkter medför vissa justeringar i andra förordningstexter enligt nedan.

Ändringar i avfallsförordningen

Den gällande definitionen av elektriska och elektroniska produkter i avfallsförordningen (2001:1063) behöver inte ändras.

Den som innehar eller hanterar avfall som utgörs av elektriska och elektroniska produkter skall se till att det sorteras ut och hanteras skilt från annat avfall. Avfallet skall hanteras på ett sätt som främjar återanvändning, återvinning och annan miljömässigt godtagbar hantering av produkterna.

Det föreslås att det i 23 § görs en hänvisning till att det i förordningen om producentansvar för elektriska och elektroniska produkter finns bestämmelser om skyldigheter för producenter att omhänderta avfall som utgörs av elektriska och elektroniska produkter.

Naturvårdsverket bemyndigas att meddela de föreskrifter om återvinning och bortskaffande av avfall som utgörs av elektriska och elektroniska produkter som behövs för genomförandet av bilaga II till direktivet.

Ansvar för omhändertagandet av kylskåp och frysar flyttas från kommunen till producenterna.

ABCDE

SID 14 (16)

DNR 22-0286/04

Förbehandling av avfall som utgörs av eller innehåller elektriska och elektroniska produkter krävs innan avfallet återvinns, fragmenteras, förbränns, deponeras eller bortskaffas på annat sätt.

Det införs en bestämmelse om godkännande av förbehandling som skett utanför Sverige om den skett på ett sätt som motsvarar kraven i direktivet.

Förvaltningens kommentar

Förvaltningen konstaterar att förändringarna i avfallsförordningen på grund av en ny förordning för elektriska och elektroniska produkter bör genomföras som anges ovan men har följande avvikande uppfattning.

Definitionen av elektriska och elektroniska produkter i 6 § avfallsförordningen (2001:1063) skiljer sig från den definition som föreslås i 2 § i förordningen om producentansvar för elektriska och elektroniska produkter. Med olika definitioner kan det uppstå tveksamheter och godtycke i bedömningar, varför detta är mycket olyckligt.

Ändringar i miljöbalken

Bestämmelserna om renhållningsavgift i 27 kap. miljöbalken ändras på så sätt att renhållningsavgiften även får avse kostnader för information om hantering av avfall inom kommunen.

Förvaltningens kommentar

Förvaltningen har inget emot denna förändring, men anser att information som staden ger rörande producentansvarsmaterial bör finansieras av producenterna.

Ändringar i förordningen om ämnen som bryter ned ozonskiktet

Det föreslås att det i 14 § i förordningen (2002:187) om ämnen som bryter ned ozonskiktet skall framgå att avfall som utgörs av kasserade kylskåp och frysar skall hanteras på ett sådant sätt att ämnen som bryter ned ozonskiktet inte släpps ut.

Förvaltningens kommentar

Förvaltningen har inget att erinra mot att det som sägs om kommunens monopol att transportera bort kylskåp och frysar skall utgå och att det istället skall vara en allmän skyldighet att hantera avfall som utgörs av kasserade kylskåp och frysar på ett sådant sätt att ämnen som bryter ned ozonskiktet inte släpps ut.

Ändringar i förordningen om batterier

Gällande bestämmelser om varor med inbyggda miljöfarliga batterier föreslås ta sikte på insamling och omhändertagande av varor som är utformade för att innehålla batterier.

Kommunen skall ta hand om kasserade varor som är utformade för att innehålla batterier och som inte omfattas av producentansvar. Kommunen skall i syfte att ta hand om varorna tillhandahålla lämpliga insamlingssystem och skall se till att de varor som lämnats till insamlingssystemet transporteras bort samt återvinns eller bortskaffas. Skyldigheten att förbehandla produkter framgår av de föreslagna bestämmelserna i avfallsförordningen.

Ett krav på att överlåtare skall ta emot varor som är utformade för att innehålla batterier behövs inte i förordningen.

Förvaltningens kommentar

Förvaltningen anser att tveksamt att det finns några produkter som innehåller batterier och inte omfattas av producentansvaret för elektriska och elektroniska produkter. Förslaget att staden skall ha ansvar för detta avfall och etablera ett insamlingssystem kommer bara att bli en kostnad för ett insamlingssystem utan något material. Förvaltningen föreslår därför att detta textavsnitt tas bort och att alla produkter med batterier omfattas av producentansvaret för elektriska och elektroniska produkter.

Ändringar i förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd

Förvaltningens kommentar

Förvaltningen har inget emot denna förändring

Ändringar i förordningen om tillsyn enligt miljöbalken

Förvaltningens kommentar

Förvaltningen har inget emot denna förändring

Ändringar i förordningen om miljöstraffavgifter

Förvaltningens kommentar

Förvaltningen har inget emot denna förändring

Ändringar i prisinformationslagen

Förvaltningens kommentar

Förvaltningen har inget emot denna förändring

Ändringar i förordningen om förbud m.m. i vissa fall i samband med hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter

Förvaltningens kommentar

Förvaltningen har inget emot denna förändring

ABCDE

SID 16 (16)

DNR 22-0286/04

Övergripande kommentar

Övergripande kan konstateras att om staden får ta på sig en del av ansvaret för produkter som inte lämnas i producenternas insamlingssystem och får ta finansieringen av informationsinsatser kommer detta att kräva högre avfallsavgifter. Utifrån erfarenheter från brunvaruutvecklingen under året bedöms höjningen av avgiften för staden kunna bli mellan 5 och 15 Mkr, vilket motsvarar 2-5 % på nuvarande avgift.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att nämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande till Kommunstyrelsen som yttrande över förslag till förordning för elektriska och elektroniska produkter samt följdjusteringar i närliggande förordningar.

Bilaga

1. Remiss om förslag till förordning om producentansvar på elektriska och elektroniska produkter.